

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VII Wydział Karny w Hajnówce

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Front

Protokolant: Edyta Bartoszewicz

przy udziale prokuratora Andrzeja Russko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2014 r. w Hajnówce

sprawy J. K., syna A. i A. z domu S., urodzonego w dniu (...) we wsi K.

oskarżonego o to, że:

I) **w dniu 25 września 2013 r. we wsi K., gmina N., groził A. i R. małżonkom P. spaleniem domu i zabudowań gospodarskich w ten sposób, że zawarł przedmiotowe groźby w piśmie do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny, zaś groźba ta wzbudziła w zagrożonych uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, przy czym w czasie popełnienia tego czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania jego znaczenia i kierowania swoim postępowaniem,**

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

II) w dniu 27 listopada 2013 r. we wsi K., gmina N., groził A. i R. małżonkom P. spaleniem domu i zabudowań gospodarskich, zaś groźba ta wzbudziła w zagrożonych uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, przy czym w czasie popełnienia tego czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania jego znaczenia i kierowania swoim postępowaniem,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

o r z e k a:

I. oskarżonego J. K. uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, przyjmując, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw i za to na podstawie art. 190 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza mu karę 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata R. M. kwotę 804 (ośmuset czterech) złotych powiększoną o kwotę należnego podatku VAT w wysokości 23 % w kwocie 184,92 (stu osiemdziesięciu czterech złotych dziewięćdziesięciu dwóch groszy) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu,

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. mieszka w miejscowości K. pod numerem (...). Nieruchomość ta wcześniej należała do jego brata A., obecnie stanowi zaś własność małżonków A. P. i R. P.. A. K. był dziadkiem A. P.. Na nieruchomości posadowiony jest stary dom, w którym J. K. został zameldowany przez wcześniejszych właścicieli. J. K. niemal całe życie mieszkał w tym domu, brał również udział w jego budowie. Nie jest w stanie zrozumieć, że od strony formalnej nie należy on do niego, lecz do właścicieli całej nieruchomości, a więc A. i R. P.. Uważa, że ma w dalszym ciągu prawo tam mieszkać i twierdzi, że nigdzie się stamtąd nie wyprowadzi. Konflikt pomiędzy właścicielami a J. K. rozgorzał mniej więcej w połowie 2013 r., kiedy postanowili oni przystąpić do zagospodarowania nieruchomości na własne potrzeby, w tym między innymi z powodu planowanego remontu budynku zajmowanego przez J. K.. J. K. reagował agresywnie, gdy pojawiali się na posesji, kierował pod ich adresem wulgarnie słowa, groził przy użyciu trzymanej w ręku siekiery, bądź noża.

Sytuacja powyższa skutkowała tym, że A. i R. P. wnieśli do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim pozew o eksmisję J. K.. Ten zaś w piśmie procesowym do Sądu z dnia 25.09.2013 r. zawarł groźbę, że o ile eksmisja zostanie orzeczona, spali zamieszkiwane przez siebie zabudowania oraz siebie.

Z kolei w dniu 27.11.2013 r. A. i R. P. usiłowali zrobić porządki w domu zajmowanym przez J. K.. W tym celu popakowali i poprzestawiali część jego rzeczy z pomieszczeń mieszkalnych do korytarza. Spotkało się to ze zdecydowanym oporem J. K., który na tę okoliczność wezwał policję. W trakcie interwencji J. K. ponownie wypowiedział groźbę, że na wypadek orzeczenia eksmisji, spali dom i inne zabudowania, a sam się podpali.

Groźby J. K. wzbudziły w A. i R. P. uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione.

W chwili formułowania groźb J. K. miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozumienia znaczenia czynów i kierowania swoim postępowaniem (art. 31 § 2 kk).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyjaśnień oskarżonego: J. K. (k. 174v), zeznań świadków: A. P. (k. 7-10), R. P. (k. 26-28), A. K. (k. 29-30), W. A. (k. 31-32), M. S. (k. 33-34), L. K. (k. 111) i P. K. (k. 126) oraz pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie, w szczególności: odpisu pisma J. K. (k. 170-171), odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 16.12.2013 r. sygn. I C 892/13 (k. 169), opinii sądowo – psychiatrycznej (k. 97-103), odpisu księgi wieczystej (k. 108-109), a także aktów notarialnych (k. 112-125).

Oskarżony J. K. przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów i złożył wyjaśnienia zgodne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym. Przyznał, że kierował groźby spalenia domu w piśmie skierowanym do sądu, gdyż miał nadzieję, że sąd weźmie pod uwagę, że to on go budował i nie orzeknie eksmisji. Drugi raz groźby kierował w trakcie interwencji policji, kiedy to małżonkowie P. – jak twierdził - porzucali jego rzeczy. Przyznał, że ma świadomość, że nie można kierować groźb wobec innych osób, jednak w tym wypadku postąpił tak, gdyż był zdenerwowany postawą małżonków P., którzy w jego przekonaniu wyrządzają mu krzywdę, chcąc nie dopuścić, aby dalej mieszkał w zajmowanym do tej pory domu.

W trakcie rozprawy oskarżony złożył wniosek o wydanie wobec niego wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego i wymierzenie mu kary za zarzucane czyny w wysokości 1 miesiąca pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz zwolnienie od kosztów sądowych.

Wnioskowi oskarżonego w proponowanym przez niego kształcie nie sprzeciwił się prokurator oraz obecny na rozprawie pokrzywdzony R. P..

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego, w tym również przyznanie się do popełnienia zarzucanego mu czynu, nie budziły wątpliwości oraz zasługiwały na obdarzenie ich przymiotem wiarygodności. Wyjaśnienia te korespondowały z zeznaniami pozostałych świadków, ale także z dowodem zupełnie obiektywnym w postaci pisma oskarżonego skierowanego do sądu.

Ustalenia w zakresie poczytalności oskarżonego w chwili zarzuczonych mu czynów Sąd poczynił w oparciu o opinię sądowno – psychiatryczną, dzieląc w całości zawarte w niej wnioski.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie budziło wątpliwości, że oskarżony dwukrotnie kierował wobec małżonków P. groźby popełnienia na ich szkodę przestępstwa polegającego na podpaleniu domu. Treścią groźby było tutaj zatem przestępstwo zniszczenia mienia, o którym mowa w art. 288 § 1 kk. Z zeznań pokrzywdzonych wynikało ponadto, że groźby te wzbudziły u nich obawę, że mogą zostać spełnione. Obawa ta miała zdaniem Sądu charakter obiektywnie uzasadniony, o czym świadczy całokształt okoliczności, w których były one formułowane. Wskazać tutaj mianowicie należy na dość silny stopień zaognienia konfliktu, fakt prezentowania przez J. K. zachowań agresywnych, w trakcie których wyzywał pokrzywdzonych wulgarnie oraz groził im przy użyciu siekiery lub noża, jak również jego skłonność do zachowań impulsywnych. W tych realiach pokrzywdzeni mieli obiektywnie prawo przypuszczać, że J. K. doprowadzi do ziszczenia gróźb, zwłaszcza w sytuacji orzeczenia jego eksmisji przez Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim. Zachowania oskarżonego wypełniły zatem znamiona przestępstwa z art. 190 § 1 kk. W chwili czynów miał on ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozumienia znaczenia czynów i kierowania swoim postępowaniem (art. 31 § 2 kk). Biorąc z kolei pod uwagę, że zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu i w podobny sposób, jak również to, że posiadają one tożsamą kwalifikację prawną, stanowiły ciąg przestępstw, o którym mowa w art. 91 § 1 kk.

W ocenie Sądu zaproponowana przez oskarżonego sankcja karna za popełnione przestępstwa była adekwatna zarówno do stopnia zawinienia, jak i stopnia ich społecznej szkodliwości. W tym kontekście wziąć przede wszystkim należało okoliczności, w których doszło do sformułowania gróźb. Nie bez znaczenia dla wymiaru kary był także stan psychiczny oskarżonego i wynikające z niego ułomności w postaci zwiększonej drażliwości, nerwowości, lęklivosti oraz osłabionej możliwości samokontroli własnych zachowań. Przypomnieć należy, że podłożem był w tym wypadku konflikt wynikający z cofnięcia przez małżonków P. zgody na dalsze zamieszkiwanie J. K. na ich posesji. Oskarżony, z uwagi na podeszły wiek (blisko 80 lat), wspomniane dysfunkcje psychiczne, a także ze względu na ograniczone zdolności rozeznania własnej sytuacji prawnej, nie był w stanie przyjąć do wiadomości i pogodzić się z tym, że dom, który budował, od strony formalnej może nie stanowić jego własności. Tym bardziej niezrozumiałe było dla niego, że nie będzie mógł w nim dalej zamieszkiwać z uwagi na mający zapaść wyrok eksmisyjny. Na tym właśnie tle sformułował on groźby spalenia zabudowań, które jak zaznaczono traktował jako własne, a dramat jego sytuacji podkreślały również groźby dokonania samospalenia. Nie dało się pominąć przy całościowej ocenie niniejszej sprawy także postawy samych pokrzywdzonych, którzy – jak się zdaje – z ponadprzeciętną konsekwencją i determinacją dążyli do wyeksmitowania oskarżonego z zajmowanego przez niego od wielu lat domu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd przychylił się do wniosku oskarżonego, by za oba czyny, traktowane jako ciąg przestępstw, wymierzyć mu karę w minimalnym przewidzianym przez ustawę wymiarze, to jest 1 miesiąca pozbawienia wolności. Wprawdzie z art. 31 § 2 kk wynikała możliwość zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, niemniej jednak w niniejszej sprawie miała ona charakter iluzoryczny. Oznaczałoby to bowiem wymierzenie kary ograniczenia wolności lub grzywny, a te nie wchodziły w rachubę ze względu na wiek oskarżonego i jego możliwości finansowe.

W ocenie Sądu cele kary zostaną osiągnięte pomimo tego, że nie zostanie ona wykonana. Stało się to podstawą decyzji o warunkowym zawieszeniu jej wykonania na minimalny okres 2 lat próby.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk, przejmując je w całości na rachunek Skarbu Państwa. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, orzeczono na podstawie § 19 w zw. z § 14 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w

sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013, poz. 461 t.j.).